

Puingean Feumail

Gus ur beatha a dhèanamh nas fhasa, seo molaidhean airson dòighean gus nighe làmhan a thoirt a-steach don latha àbhaisteach sgoile. Tha sinn an dùil gun dèan na beachd-smuaintean seo clann nas mothachail mu nighe an làmhan. Tha sinn air cuid de na prìomh chleasan anns a bheilear a' nighe làmhan a thoirt a-steach agus lorgaidh sibh cuideachd beachd-smuaintean ùra a tha a' buntainn gu sònraichte ri nighe làmhan. Ach cuimhnichibh gu bheil am pasgan seo air a dhèanamh do shreath de dhiofar bhuidhnean-aoise agus chomasan (bho Sgoil-Àraich gu Prìomh 2). Mar thoradh, dh'fhaoidte nach bi na cleasan uile freagarrach don chloinn uile

Fuine

Tha e fìor chudromach làmhan a nighe mus tèid biadh sam bith a dheasachadh, agus mar sin is e cleas feumail a tha ann am fuine daonnan. Nam bu toil leibh briogaidhean Handy a dhèanamh, tha e furasta innealan-gearraidh le cumadh làimhe fhaighinn (is urrainn dhuibh iad seo a cheannach sa chuid as motha de bhùithtean le bathar-cidsin).

Dèanamh làraich làimhe

A' cleachdadh taois no crèadh, dh'fhaodadh a' chlann coimeas a dhèanamh eadar làraich nan corragan aca no nan loidhnichean a tha air na làmhan aca.

Gillean-mirein Handy

Dh'fhaodadh clann gillean-mirein Handy a dhèanamh dhaib' fhèin le seann mhiotagan.

Sreothartaich

A thuilleadh air a bhith a' nighe làmhan, tha e cudromach gum bi sinn a' glacadh sreothart ann an neapraig airson bacadh a chur air fuachd no flu a' sgaoileadh. Airson gun tog clann an cleachdadh, is e an rud as fheàrr gu seall sibh dhaib' dè bhios sibh fhèin a' dèanamh nuair a bhios sibh a' sreothartaich no a' casadaich. Cuimhnichibh bhur sròn is beul a chòmhdach le neapraig pàipeir agus an uair sin an neapraig a chur don bhin agus bhur làmhan a nighe.

A' sgrùdadh làmhan

A' cleachdadh glainne-meudachaidh, dh'fhaodadh a' chlann coimhead gu dlùth air na làmhan agus na h-iongan aca fhèin.

Dealbhan-cluich agus rannan.

Tha dealbhan-cluich agus rannan ann a tha gu sònraichte ag ainmeachadh làmhan agus chorragan. Mar eisimpleir 'A' chorrach bheag seo'.

Buntainn

Dh'fhaodadh seo a bhith a' gabhail a-steach rudan mar sheòrsachadh stuthan eadar-dhealaichte gu cruaidh, bog, garbh no mìn agus mar sin air adhart, no dh'fhaodadh clann an làmhan a chur a-steach a bhroinn 'Baga faireachdainn' agus feuchainn ris na rudan a tha na bhroinn a dhealbhadh don chloinn eile.

Cleasan a-mvigh

Faodaidh a bhith a' coimhead as dèidh phlanntaisean agus dhithein, agus a' dol air cuairtean-nàdair, a bhith feumail seach gu bheil tòrr salachair ri fhaicinn air làmhan anns na cleasan seo.

Dannsa

Carson nach dèan sib' fhèin agus a' chlann suas dannsa Handy dhuib' fhèin? Dh'fhaodadh seo a bhith a' gabhail a-steach rud sam bith le tòrr ghluasadan làimhe (gu h-àraidh suathadh no bualadh làmhan ri chèile).

Dèanamh siabainn

Dè mu dheidhinn an siabann agaib' fhèin a dhèanamh? Gus rudan a thòiseachadh, seo measgachadh simplidh.

Na dh'fheumas sibh – Bleideagan siabainn, dath-bidhe sruthach, uisge, ola glasaich, bobhla agus sreang (airson siabann air sreing).

Mar a nì sibh e – Dòirt mu 3 chupannan de bhleideagan siabainn don bhobhla. Cuir ann cupa no cupa gu leth uisge cuide ri boinnean den dath-bidhe. Measgaich na tha anns a' bhobhla le ur làmhan gus a bheil e cho tiugh ri taois chluiche. An uair sin suath rud beag de dh'ola ghlasraich eadar ur boisean, gus cumadh sam bith a thogras sibh a thoirt air. Gus siabann air sreing a dhèanamh, gearr pìos sreing agus ceangail na cinn ri chèile. Put an ceann leis a' chnot gu faiceallach a-steach don chumadh a tha sibh air a dhèanamh. Leig leis an t-siabann chrìochnaichte seasamh agus fàs cruaidh fad na h-oidhche.

Iomhaigh Handy

Air an làrach-lìn againn, lorgaidh sibh iomhaigh de Handy a ghabhas a luchdachadh a-nuas. Faodaidh sibh seo a chlà-bhualadh gu meud sam bith a thogras sib' fhèin, airson a chleachdadh ann an tòrr dhòighean eadar-dhealaichte. Mar eisimpleir, dh'fhaodadh sibh seo a chleachdadh gus an clàr duaise agaib' fhèin a dhèanamh, no dh'fhaodadh sibh Handy mòr a chlà-bhualadh agus a chur air bòrd-cairte gus a bhith na neach-sgrùdaidh airson nighe làmhan.

Taisbeanadh Handy.

Dh'fhaodadh clann nas sine na postairean Handy aca fhèin a pheantadh, no dh'fhaodadh iad fiù's taisbeanadh goirid a dhèanamh (mu dheidhinn cho cudromach 's a tha e làmhan a nighe) don chòrr den sgoil.

Gun teagamh, chan eil an-seo ach molaidhean de na seòrsachan chleasan a bhiodh nighe làmhan nan lùib. Tha sinn cinnteach gum bi gu leòr beachd-smuaintean agaib' fhèin cuideachd. Gu dearbh, faodaidh sibh fiù's na molaidhean seo a cho-roinn le luchd-obrach eile. Dìreach cuiribh na beachd-smuaintean agaibh airson cleasan air fòram deasbaireachd làrach-lìn Bliadhnaichean Tràtha Ionnsachadh agus Teagasg Alba www.ltscotland.org.uk/earlyyears

Bitheagan.
Glan do làmhan dhiubh.

healthier
scotland
SCOTTISH GOVERNMENT